

هاری و واکسن: هر آنچه باید بدانید - از گازگرفتگی تا پیشگیری

مقدمه: هاری چرا اینقدر خطرناک است؟

هاری یک بیماری "کشنده اما قابل پیشگیری" است که ویروس آن از طریق بزاق حیوان آلوده (معمولاً از طریق گازگرفتگی) به انسان منتقل میشود. این ویروس به سیستم عصبی حمله میکند و اگر قبل از ظهور علائم درمان نشود، تقریباً مرگبار است .

در این مقاله به زبان ساده اما دقیق میخوانید :

-اگر سگ، گربه یا حیوان دیگری شما را گاز گرفت چه کار کنید؟

-واکسن هاری چگونه عمل میکند و چرا تزریق به موقع آن نجاتبخش است؟

-چرا برخی مردم حتی پس از واکسیناسیون باز هم میترسند؟ و ...

بخش ۱: علائم هاری - از اولین نشانه ها تا مراحل پایانی

🕒 مراحل اولیه (۱ تا ۳ ماه پس از گازگرفتگی):

- علائم شبیه آنفولانزا: تب، سردرد، ضعف عمومی .
- خارش یا درد در محل گازگرفتگی: حتی اگر زخم بهبود یافته باشد .
- اضطراب غیرعادی: بیقراری و تحریک پذیری .

🕒 مراحل پیشرفته (وقتی ویروس به مغز رسید) :

- هیدروفوبیا (ترس از آب): بیمار حتی با دیدن آب دچار ترس و هراس میشود.
- توهم و پرخاشگری: معروف به دیوانگی هاری .
- فلج و کما: منجر به نارسایی تنفسی و مرگ میشود .

✦ نکته حیاتی: پس از ظهور علائم، درمان تقریباً غیرممکن است! به همین دلیل واکسن پس از گازگرفتگی باید فوراً تزریق شود .

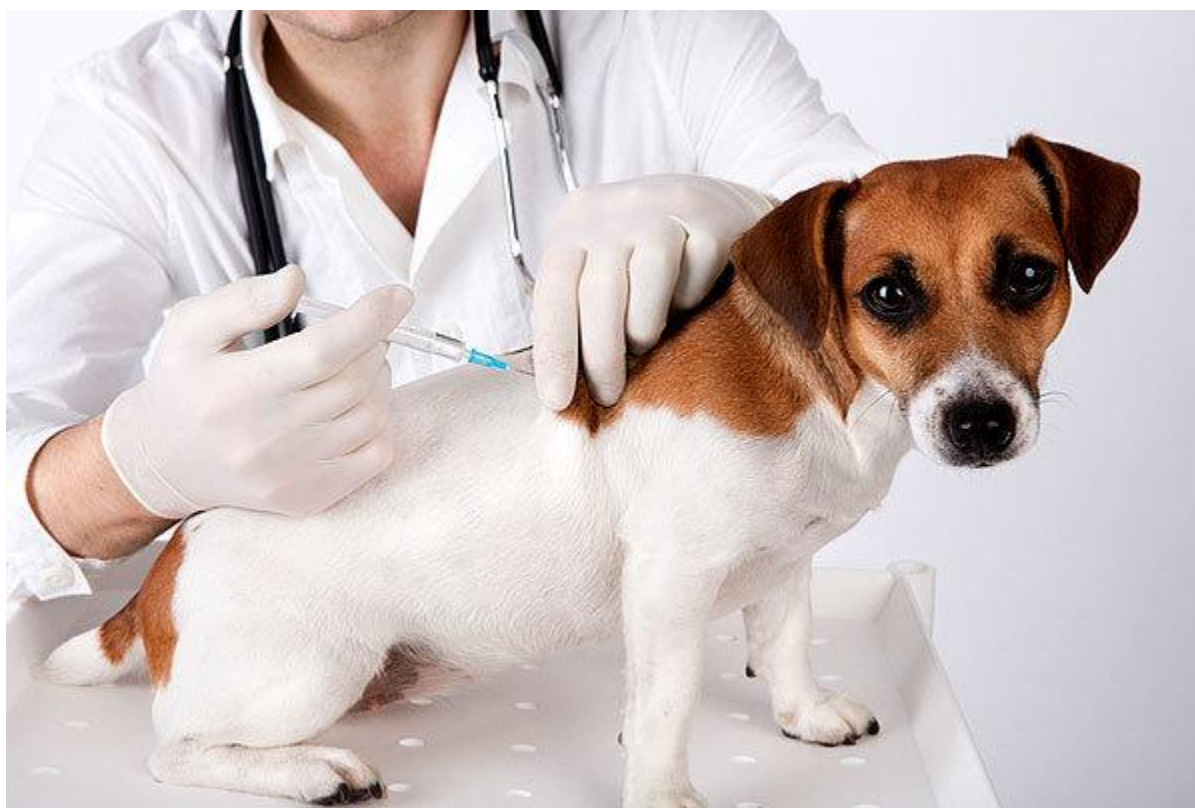
بخش ۲: واکسن هاری – سوالات رایج مردم

✦ واکسن چگونه عمل میکند؟

واکسن هاری حاوی ویروس غیرفعال شده است که سیستم ایمنی را برای تولید آنتیبادی تحریک میکند. برخلاف تصور برخی :

- واکسن باعث هاری نمیشود (ویروس در آن مرده است) .

- تزریق به موقع (قبل از رسیدن ویروس به مغز) ۱۰۰٪ مؤثر است .

④ پروتکل واکسیناسیون پس از گازگرفتگی :

۱. شستشوی فوری زخم : با آب و صابون به مدت ۱۵ دقیقه (۵۰٪ خطر را کاهش میدهد) .

۲. تزریق واکسن : معمولاً ۴ دوز در روزهای ۰، ۳، ۷ و ۱۴ .

۳. ایمونوگلوبولین هاری : اگر گازگرفتگی عمیق یا در سر/گردن باشد .

❖ هشدار: اگر حیوان مهاجم (مثل سگ ولگرد) فرار کرد، فرض را بر آلوده بودن بگذارید و واکسن بزنید !

بخش ۳: چه کسانی باید واکسن هاری بزنند؟

🐕 پس از گازگرفتگی: (Post-Exposure)

- هر فردی که توسط حیوان مشکوک (حتی حیوان خانگی واکسینه نشده) گاز گرفته شود . حتی اگر قبلاً واکسن زده باشید: باز هم نیاز به دوز یادآور دارید .

✦ مورد عجیب: گاهی خراش توسط خفاش هم نیاز به واکسن دارد، چون دندانه‌های ریزش ممکن است گاز را حس نشود !

بخش ۴: باورهای غلط درباره هاری و واکسنش

✕ واکسن هاری درد وحشتناکی دارد !

-امروزه واکسنها در عضله بازو تزریق میشوند (نه در شکم مثل قدیم) .

✕ حیوان اگر ۱۰ روز زنده بماند، هاری ندارد .

-این قانون فقط برای سگ/گربه/راسو صدق میکند، نه حیوانات وحشی .

✕ فقط سگها هاری دارند !

-در ایران، روباه و شغال ناقلان اصلی هستند. حتی گاو و گوسفند هم ممکن است آلوده شوند !

✦ آمار ترسناک: سالانه ~۵۹۰۰۰ نفر در جهان بر اثر هاری میمیرند (هر ۹ دقیقه یک نفر!) .

بخش ۵: وضعیت هاری در ایران - از پیشگیری تا چالش ها
- مناطق پرخطر: استانهای شمالی (گیلان، مازندران) و مرزی (کرمانشاه، آذربایجان غربی) .
- واکسن ایرانی: تولید انستیتو پاستور ایران کیفیتی مشابه نمونه های خارجی دارد .

- معضل سگهای ولگرد: عدم مدیریت آنها باعث افزایش خطر گازگرفتگی شده است .

✦ راهکار فوری: اگر در منطقه روستایی زندگی میکنید، حیوانات خانگی خود را هر سال واکسینه کنید.

بخش ۶: اگر واکسن ننیم چه میشود؟

-مرگ قطعی است: تنها ۲۰ مورد در تاریخ پزشکی از هاری جان سالم به در برده اند !

-هزینه درمان: واکسن پس از گازگرفتگی رایگان است، اما هزینه کفن و دفن و درد خانواده ...

جمع بندی: هاری را جدی بگیرید !

-پیشگیری: واکسینه کردن حیوانات خانگی، دوری از حیوانات وحشی .

-اقدام فوری: شستشوی زخم + مراجعه به مرکز درمان هاری (حتی برای خراش سطحی) .

-آگاهی: باورهای غلط را کنار بگذارید .

این مطلب را به اشتراک بگذارید؛ شاید جان کسی را نجات دهد !

منابع معتبر :

-سازمان جهانی بهداشت (WHO) درباره هاری

-دستورالعمل وزارت بهداشت ایران

-انستیتو پاستور ایران(pasteur.ac.ir)